

Pasidaryk pats. Investicinio projekto byla

MERITS akademijos mokymai
2019 m. balandis

Programa

I DALIS

13.00 – 14.20 val.

PERTRAUKA

14.20 - 14.45 val.

II DALIS

14.45 – 16.15

PERTRAUKA

16.15 - 16.30 val.

III DALIS

16.30 – 17.00 val.

Sutrumpinimai

AP	Apmokestinamasis pelnas
ES	Europos sąjunga
IP	Investicinis projektas
IP lengvatos suma	IP lengvatos taikymo reikalavimus atitinkančio IT įsigijimui faktiškai patirtų išlaidų suma, mažinanti AP
LVAT	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas
IT	Ilgalaikis turtas
MK	Minimali kaina
PM	Pelno mokestis
PMĮ	Pelno mokesčio įstatymas
PVMĮ	Pridėtinės vertės mokesčio įstatymas
VAAT	Vilniaus apygardos administracinis teismas

1.1

Investicinis projektas (IP)

investicijos į PMĮ 46¹ str. 1 d. 1 p. nurodytą ilgalaikį turtą, skirtos:

1. Naujų, papildomų produktų gamybai (ar paslaugų teikimui),
2. Gamybos (ar paslaugų teikimo) pajėgumų didinimui,
3. Naujo proceso įdiegimui gamyboje ar paslaugų teikime,
4. Esamo proceso (ar jo dalies) esminiam pakeitimui,
5. Tarptautiniais išradimų patentais apsaugotų technologijų įdiegimui.

1.2

IP lengvatą reglamentuoja

MERITS
AKADEMIJA

1. Pelno mokesčio įstatymas

- a) PMĮ 2 str. 12¹ dalis
- b) PMĮ 46¹ straipsnis.

2. Teismų praktika:

LVAT 2013-11-07 ir VAAT 2013-04-02 nutartys byloje
Nr. A-575-1883-13 (AB "Lietuvos energija")

Investicinis projektas tai

vieneto investicijos į PMĮ 46¹ straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą ilgalaikį turtą, skirtos naujų, papildomų produktų gamybai ar paslaugų teikimui arba gamybos (ar paslaugų teikimo) pajėgumų didinimui, arba naujo gamybos (ar paslaugų teikimo) proceso įdiegimui, arba esamo proceso (jo dalies) esminiam pakeitimui, taip pat tarptautiniais išradimų patentais apsaugotų technologijų įdiegimui.

Vieneto investicijos, skirtos vien tik turimam ilgalaikiam turtui pakeisti kitu analogiškos rūšies ilgalaikiu turtu, nelaikomos investiciniu projektu (ar jo dalimi).

IP lengvatos taikymas

MERITS
AKADEMIJA

IP lengvata taikoma:

- Vienetams, kurie apmokestinamąjį pelną apskaičiuoja vadovaudamiesi **Pelno mokesčio įstatymu**;
- Įsigytas ilgalaikis turtas atitinka **tikslus**, nurodytus PMĮ 2 str. 12¹ d.;
- Įsigytas ilgalaikis turtas atitinka **kriterijus**, nurodytus PMĮ 46¹ str.;

IP lengvatos taikymas (tęs.)

MERITS
AKADEMIJA

Tikslas	Skatinti investicijas į IT, skirtą įmonės technologiniam atsinaujinimui
Esmė	AP mažinamas investicinio projekto suma (1)
	AP mažinamas investiciniam projektui priskirto turto nusidėvėjimo suma (2)
Dydis	100 proc. AP
	Jei IT įsigijimo metais AP neužtenka, keliama į kitus mokestinius laikotarpius, keliama keturis metus .
	Įsigyjant krovininius automobilius, priekabas ir puspriekabas, AP dėl šio turto įsigijimo galima sumažinti tik iki 300 000 EUR patirtų išlaidų
Laikotarpis	2009-2023 metais patirtos išlaidos
Kriterijai	Taikoma ne visoms turto grupėms
	Turtas yra nenaudotas ir pagamintas ne anksčiau kaip prieš 2 m. (skaičiuojant nuo IT naudojimo pradžios).
	Į IP lengvatą įtrauktas turtas veikloje turi būti naudojamas ne trumpiau negu 3 metus
	Neitraukiamas IT, įsigytas iš nacionalinio biudžeto, VSDP biudžeto, PSD fondo biudžeto, kitų valstybės pinigų fondų, savivaldybių fondų, ES ir kitos finansinės paramos lėšų.

3

IP lengvatos taikymas (tęs.)

MERITS
AKADEMIJA

Svarbu!

1. IP lengvatą gali taikyti bet kokią veiklą pagal EVRK vykdanči įmonė, kuri apskaičiuoja apmokestinamąjį pelną.
2. IP lengvata taikoma tiek pirktam, tiek pasigamintam IT.
3. Investiciniam projektui įgyvendinti reikalingas turtas gali būti įsigytas tiek nuosavomis, tiek skolintomis lėšomis. Pagal:
  - a) paskolos sutartį,
  - b) pirkimo–pardavimo sutartį išsimokėtinai,
  - c) lizingo (finansinės nuomos),
  - d) nuomos sutartis, kuriose numatytas nuosavybės teisės perėjimas, apmokėjus visą turto vertę, ir pan.).

IP lengvata netaikoma!

1. Jeigu pagal sutartį nuosavybės teisės perėjimas vienetui nenumatytas.
2. Už skolintas sumas mokamoms palūkanoms.

3

IP samprata

MERITS
AKADEMIJA

Ilgalaikis turtas (materialusis ir nematerialusis)	
Turto grupės pagal PMĮ 1 priedėlį	Tikslai
mašinos ir įrengimai	<ol style="list-style-type: none"> 1. naujiems ar papildomiems produktams gaminti 2. naujoms ar papildomoms paslaugoms teikti 3. gamybos ar paslaugų teikimo pajėgumams didinti 4. naujam gamybos ar paslaugų teikimo procesui įdiegti 5. esamam procesui (ar jo daliai) iš esmės pakeisti 6. tarptautiniais išradimų patentais apsaugotoms technologijoms diegti
įrenginiai (statiniai, gręžiniai ir kt.)	
kompiuterinė technika ir ryšių priemonės (kompiuteriai, jų tinklai ir įranga)	
programinė įranga	
įsigytos teisės	
krovininiai automobiliai, priekabos ir puspriekabės, autobusai – ne senesni kaip 5 metų	
Kiti IT įsigijimui ir naudojimui nustatyti reikalavimai	
IT buvo neaudotas	IT turi: a) tiesiogiai dalyvauti gamyboje ar paslaugų teikime ir b) būtinas IP tikslams įgyvendinti
IT buvo pagamintas ne anksčiau kaip prieš 2 metus	IT turi būti naudojamas ne trumpiau kaip 3 metus
Svarbu ! Turimo IT pakeitimas kitu analogiškos rūšies IT, nelaikomos IP, kuriam galima taikyti pelno mokesčio lengvata	

4

Ilgalaikio turto sąvoka

MERITS
AKADEMIJA

Ilgalaikis turtas (materialusis ir nematerialusis)	
12 VAS ir 13 VAS	PMĮ 13 straipsnis
<p>Materialusis IT - tai materialusis turtas:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) kuris skirtas prekėms gaminti, paslaugoms teikti, nuomoti ar administraciniams tikslams; b) kuris numatomas naudoti ilgiau nei 1 metus; c) kurio įsigijimo (pasigaminimo) savikaina yra ne mažesnė už įmonės nusistatytą minimalią ilgalaikio materialiojo turto vieneto vertę. <p>Nematerialusis IT - neturintis materialios formos nepiniginis turtas:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) kuriuo įmonė disponuoja, b) kurį naudodama tikisi gauti tiesioginės ir (arba) netiesioginės ekonominės naudos ir c) kurio vertė yra ne mažesnė už įmonės nusistatytą minimalią nematerialiojo turto vertę. 	<p>IT - tai turtas:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) naudojamas pajamoms uždirbti (ekonominei naudai gauti) b) naudojamas ilgiau kaip 1 m. c) kurio įsigijimo kaina ne mažesnė už vieneto pagal PMĮ 1 priedėlyje išvardytas ilgalaikio turto grupes nustatytą kainą.
<p>Svarbu!</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atsižvelgiant į tai, kad PMĮ ir buhalterinę apskaitą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyti tie patys kriterijai, priskiriantys turtą ilgalaikiam ar trumpalaikiam turtui, minimali ilgalaikio turto, įsigyto nuo 2002 m. sausio 1 d., įsigijimo vertė, nustatyta finansinėje apskaitoje, turi sutapti (PMĮ 18 str. VMI komentaras). 2. Pelno mokesčio tikslams nustatytos IT grupės ir jų minimalios kainos turėtų būti nurodytos įmonės vadovo įsakymu patvirtintame dokumente (Apskaitos politikos mokesčių dalyje ar kt.). 	

5

Ilgalaikio turto įsigijimo (pasigaminimo) savikaina

MERITS
AKADEMIJA

1. IT įsigijimo savikaina ir finansinėje apskaitoje nustatoma taip pat kaip ir IT įsigijimo kaina pelno mokesčio apskaičiavimo tikslais.

PMĮ 14 str. komentaras

Pirkto IT įsigijimo kaina turi būti nustatoma prie jo pirkimo kainos *pridedant* visus su pirkimu susijusius mokesčius (muitų, registravimo ir kt.), transportavimo, sumontavimo, patikrinimo, instaliavimo bei kitas tiesiogines išlaidas, susijusias su turto įsigijimu.

Pasigaminto IT įsigijimo kaina turi būti nustatoma prie pagrindinių žaliavų, medžiagų, komplektuojančiųjų gaminių, sunaudotų gaminant šį turtą, įsigijimo kainos *pridedant* tiesiogines darbo ir netiesiogines (pridėtines) gamybos išlaidas, padarytas gaminant šį turtą. Į tokio turto įsigijimo kainą neįtraukiamos atskaitinio laikotarpio veiklos sąnaudos (pardavimų, bendrosios ir administracinės).

Pagal lizingo (finansinės nuomos) sutartį valdomo materialiojo IT įsigijimo kaina turi būti nustatoma prie lizingo (finansinės nuomos) sutartyje nurodytos turto vertės dengimo sumos (neįskaitant kapitalizuotų palūkanų, kurios priskiriamos formavimo savikainai) *pridedant* visus su pirkimu susijusius mokesčius (muitų, registravimo ir kt.), transportavimo, sumontavimo, patikrinimo, instaliavimo bei kitas tiesiogines išlaidas, susijusias su šio turto naudojimo parengimu.

Svarbu !

2. Taikant IP lengvatą, ne visos į IT savikainą įtrauktos išlaidos priskirtinos IP išlaidoms, mažinančiomis AP.

6

Teismų praktika susijusi su IP lengvatos taikymu

MERITS
AKADEMIJA

1. LVAT 2013-11-07 ir VAAT 2013-04-02 nutartyse byloje AB „Lietuvos energija“ prieš VMI (bylos Nr. A-575-1883-13).
2. Ginčo objektas: Kauno HE modernizavimo projekto atskiros išlaidos:
  - a) atskirų hidrotechninio statinio dalių dažymo, tinkavimo, remonto darbai;
  - b) tiltinių kranų, nuolatinės srovės įrenginių, tinklo ir patalpų vėdinimo bei ventiliacijos sistemos, vietinio elektros, įžeminimo, apšvietimo tinklų įsigijimas ir montavimas.
  - 2.1. Teismas konstatavo, kad šios išlaidos nesukuria IT, skirto naujų, papildomų produktų gamybai ar paslaugų teikimui arba gamybos pajėgumų didinimui, neįdiegia naujo gamybos ar paslaugų proceso, neatlieka esamo proceso ar jo dalies esminio pakeitimo.
3. Ginčo objektas: Kruonio HAE energijos šaltinių išplėtimo projekto konsultacinės paslaugos – galimybių studijos, konkursinės medžiagos rengimo ir teisinių paslaugų išlaidos, nepradėjus statyti jokio turto, tačiau priskirtos IT įsigijimo savikainai pagal Tarptautinius apskaitos standartų reikalavimus.
  - 3.1. Teismas konstatavo, kad nebuvo įsigyti joks IT, įsigytos tik konsultavimo paslaugos, t.y. turi būti investuojama į techninį atnaujinimą, konkretų IT, o ne į siekį vykdyti IP.
4. Teismų formuojama praktika:
  - a) IP lengvatos sąlygos negali būti aiškinamos plečiamai.
  - b) Ne visos į IT savikainą įtrauktos išlaidos priskirtinos IP išlaidoms, mažinančiomis AP.

7

Praktinės situacijos ir jų analizė

MERITS
AKADEMIJA

Situacija	Situacijos Nr.
IT priskyrimas IT grupėms, kurioms taikoma IP lengvata.	1 ir 2
IP lengvatos taikymui nustatytus tikslus atitinkantis IT.	3, 4 ir 5
IT naudojimas tiesiogiai gamyboje ar paslaugų teikime.	6 ir 7
IP lengvatai nustatyto reikalavimo įsigyti nenaudotą IT tenkinimas.	8
IP išlaidų priskyrimas atitinkamam mokestiniam laikotarpiui	9
IP sumos apskaičiavimas, kai IT įsigijimą finansuoja fondai.	10
IP lengvatos sumos apskaičiavimas, kai turtas gaminamas savo jėgomis.	11

IT grupės, kurioms taikoma IP lengvata

MERITS
AKADEMIJA

Situacija (1)

- Įmonė nusprendžia optimizuoti gamybos kaštus ir pradėti gaminti energiją, kurią naudotų gamyboje. Tikslas - sumažinti energijos suvartojimo kaštus, tai yra, su tuo pačiu energijos kiekiu pagaminti daugiau produkcijos.
- Tuo tikslu:
  - Įsigijamas šalia gamybinių pastatų esantis žemės sklypas su pastatu, kuriame planuojama įsirengti katilinę; Atliekama gamybinio pastato rekonstrukcija ir patalpų vidaus remonto darbai;
  - Įsigijami katilai energijai gaminti,
  - Įsigijama katilų technologinių procesų kontrolės sistema.

Situacijos (1) analizė:

- Pagal Energetikos įstatymo, Šilumos ūkio įstatymo, Statybos įstatymo nuostatas:
  - katilas, skirtas energijai gaminti, priskirtinas prie **įrenginių**,
  - pamatas, ant kurio montuojamas katilas – prie **nesudėtingų statinių**.
- Katilas ir pamatas**, ant kurio jis montuojamas, gali būti priskirtinas turto grupei „*įrenginiai (statiniai, gręžiniai ir kt.)*“, t.y. IT grupei, kuriai taikoma **IP lengvata**.
- Įsigytas **žemės sklypas ir pastatas** priskirtinas IT grupėms, kurioms **IP lengvata netaikoma**.

IT priskyrimas IT grupėms, kurioms taikoma IP lengvata

MERITS
AKADEMIJA

Situacija (2)

1. Žemės ūkio veiklą vykdanči įmonė nusprendžia didinti savo veiklos pajėgumus ir pradeda vykdyti investicinį projektą. Tuo tikslu įsigyjamos krovininės mašinos ir traktoriai.
2. Įmonės Apskaitos politikoje nustatytos nustatytos IT grupės, kurios naudojamos ir apskaitos, ir mokesčių tikslais, neatitinka PMĮ 1 Priedėlyje nustatytų IT grupių.
3. Pagal įmonės Apskaitos politiką transporto priemonės, naudojančios kurą turi būti priskiriamos IT grupei „Transporto priemonės“.
4. Įmonė įsigytus krovininius automobilius ir traktorius priskyrė turto grupei „Transporto priemonės“.

Ištrauka iš Apskaitos politikos. IT minimali kaina, nusidėvėjimo metodai, normatyvai

Ilgalaikio turto grupė	Minimali kaina	Nusidėvėjimo skaičiavimo metodas	Normatyvas (metais)
<u>Materialusis turtas:</u>			
Transporto priemonės	1000 EUR	Tiesinis	6
Baldai	1000 EUR	Tiesinis	6
Kompiuterinė technika ir ryšių priemonės (išskyrus stacionarią ir mobiliuosius telefonus)	1000 EUR	Tiesinis	3
Įrankiai ir kita įranga			
Mobilieji telefonai	1000 EUR	Tiesinis	3
Kitas aukščiau neišvardytas turtas	1000 EUR	Tiesinis	4
<u>Nematerialusis turtas:</u>			
Programinė įranga	1000 EUR	Tiesinis	3

10

IT priskyrimas IT grupėms, kurioms taikoma IP lengvata (tes.)

MERITS
AKADEMIJA

Situacijos (2) analizė

1. Pagal esmę toks įsigytas IT turėtų būti priskirtinas PMĮ 1 Priedėlio IT grupėms „Krovininiai automobiliai“ ir „Mašinos ir įrengimai“.
2. Formaliai šis įmonės įsigytas IT neturėtų būti laikomas IP reikalavimus atitinkančiu IT, nes įmonės apskaitoje šis turtas yra priskirtas IT grupei „Transporto priemonės“, kuriai PM lengvata nėra taikoma.
3. Įmonė, norėdama taikyti IP lengvatą šiam IT, turėtų rašyti paklausimą, adresuotą VMI, ir gauti mokesčių administratoriaus pritarimą.

11

IP lengvatos taikymui nustatytus tikslus atitinkantis IT

Situacija (3)

1. Įmonė nusprendžia modernizuoti turimą kompiuterinę techniką ir tuo tikslu įsigyja naujus, modernesnius kompiuterius, programinę įrangą, spausdintuvus.
2. Naujai įsigytą kompiuterinę techniką įmonė perduoda naudotis personalo, teisės, buhalterijos skyriams, pakeičiant jų turėtą seną techniką nauja, modernesne.

Situacijos (3) analizė

Kadangi įmonės **tikslas** buvo tik turimą **IT pakeisti nauju IT** ir tokio IT įsigijimas netenkiną nė vieno IP projekto lengvatos taikymui nustatytų tikslų, todėl įmonės **investicijos į** tokį įsigytą **IT nebus laikomos IP**.

Situacija (4)

Įmonė, atsižvelgdama į aplinkosauginius reikalavimus senas, susidėvėjusias kuro cisternas keičia naujomis cisternomis, kurios dėl savo savybių, t.y. naujumo sumažina riziką, jog į aplinką gali patekti pavojingos medžiagos.

Situacijos (4) analizė

Kadangi įmonė jokio investicinio projekto nepradėjo vykdyti, IT įsigijimo **tikslas** buvo **senų cisternų pakeitimas naujomis**, saugesnėmis aplinkai, todėl įmonės **investicijos į** tokį įsigytą **IT nebus laikomos IP**.

IP lengvatos taikymui nustatytus tikslus atitinkantis IT (tes.)

Situacija (5)

1. Įmonės katilinėje sumontuoti 2 garo katilai. Šie katilai yra pajungti prie mūrinio dūmtraukio. Dėl ilgalaikio naudojimo dūmtraukio mūras suiro. Dūmtraukio išorės mūro korozija kėlė nelaimingų atsitikimų riziką. Todėl įmonė nusprendė senojo mūrinio dūmtraukio nebeekspluatuoti, o **statyti naują dūmtraukį**, kuris bus plieninis su vidine izoliacija bei nerūdijančio plieno įdėklu ir pradėjo vykdyti IP.
2. Naujo dūmtraukio statybos **tikslas** – seną, nelaimingų atsitikimų riziką keliantį dūmtraukį **pakeisti nauju**, kuris saugesnis bei modernesnis ir kurio priežiūros ir remonto darbai ateityje bus atliekami žymai paprasčiau ir mažesnėmis sąnaudomis.
3. Įmonė pastatytą naują dūmtraukį priskyrė IT „mašinos ir įrengimai“ grupei.

Situacijos (5) analizė

1. Įmonė pastatytą naują dūmtraukį priskyrė IT „mašinos ir įrengimai“ grupei, kuriai priskirtino turto įsigijimui gali būti taikoma IP lengvata.
2. Tačiau šis IT **netenkina IP lengvatai nustatytų tikslų** (t.y. nedidina gamybos apimčių, jo pagrindu nepradedami gaminti nauji produktai ir kt.).
3. Šiuo atveju turimas **IT pakeičiamas kitu analogiškos rūšies IT, todėl IP lengvata netaikoma**.

IT naudojimas tiesiogiai gamyboje ar paslaugų teikime

MERITS
AKADEMIJA

Situacija (6)

Gamybos įmonė nusprendžia didinti gaminamos produkcijos pajėgumus ir pradeda vykdyti investicinį projektą. Tuo tikslu įsigyjamas:

- a) gamybai skirtas naujas įrenginys ir
- b) nauji kompiuteriai bei programinė įranga.

Situacijos (6) analizė

Kompiuteriai ir programinė įranga gali būti vertinami dvejopai.

1. Jei gamybos įrenginiui aptarnauti ir valdyti bus sukuriama naujos darbo vietos su naujais kompiuteriais ir programine įranga, tai **šis IT tiesiogiai dalyvaus gamybos procese**. Toks IT bus laikomas **IP reikalavimus atitinkančiu IT** (jei bus vykdomi ir kiti reikalavimai).
2. Jei naujai įsigyti kompiuteriai su programine įranga bus perduoti naudotis personalo, teisės, buhalterijos skyriams, **pakeičiant naudojamus senus kompiuterius naujais**, modernesniais kompiuteriais, tai **šis IT tiesiogiai nedalyvaus gamybos procese** ir **nebus** nebus laikomas **IP reikalavimus atitinkančiu IT**.

14

IT naudojimas tiesiogiai gamyboje ar paslaugų teikime (tes.)

MERITS
AKADEMIJA

Situacija (7)

Turto valdymo įmonė nusprendžia didinti paslaugų pajėgumus ir pradeda vykdyti investicinį projektą. Tuo tikslu įsigyja naujus įrengimus ir juos išnuomoja kitai susijusiai įmonei.

Situacijos (7) analizė

1. Kai įmonė, įsigijusi IT, jį išnuomoja, laikoma, kad
  - a) įmonė įsigytu IT nekuria inovacijų, nepradeda teikti naujų paslaugų, nedidina įmonės produktyvumo, našumo,
  - b) toks turtas nėra tiesiogiai naudojamas pačios įmonės, t.y. laikoma, kad toks išnuomotas turtas faktiškai tiesiogiai naudojamas nuomininko.
2. Įsigytas ir **išnuomotas** kitam ūkio subjektui **IT nebus laikomas IP reikalavimus atitinkančiu IT**.

Svarbu !

Pagal mokesčių administratoriaus formuojamą IP lengvatos taikymo praktiką šios **nuostatos** turi būti **laikomasi** ir tuo atveju, jei **įmonės pagrindinė veikla yra nuoma** (ir ji, įsigydama IT, padidina nuomos paslaugų pajėgumus).

15

IP lengvatai nustatyto reikalavimo įsigyti nenaudotą IT tenkinimas

MERITS
AKADEMIJA

Situacija (8)

1. Kavinių tinklą valdanti įmonė nusprendė plėsti paslaugų apimtį, įrengiant 3 naujas modernias kavines, ir pradėjo vykdyti investicinį projektą. Tuo tikslu įsigijo kavinių baldus ir 3 kavos aparatus.
2. Pagal techninius pasus – visi 3 kavos aparatai pagaminti prieš 12 mėn.
3. Vienam kavos aparatui suteikta didelė nuolaida, nes šis aparatas buvo eksponuojamas viešbučių ir restoranų įrangos parodoje.

Situacijos (8) analizė

1. 3 naujų kavinių įrengimas sąlygos paslaugų apimčių didėjimą, o visi 3 kavos aparatai bus naudojami **tiesiogiai paslaugų teikimo procese**. Tačiau tik 2 nenaudoti kavos aparatai bus laikomi IP reikalavimus atitinkančiu IT.
2. **Parodoje eksponuotas** kavos aparatas yra **laikomas nenauju**, todėl jam IP lengvata netaikoma.
3. Kavinės baldai priskirtini IT grupei, kuriai IP lengvata **netaikoma**.

16

IT turi būti naudojamas ne trumpiau kaip 3 metus

MERITS
AKADEMIJA

1. IP lengvata gali būti taikoma **IT**, kuris **naudojamas ne trumpiau negu 3 metus**.
2. 3 metų **terminas skaičiuojamas nuo IT naudojimo pradžios**, atskirai kiekvienam turtui, todėl **būtina surašyti** naudojimo pradžią fiksuojantis dokumentą – IT atidavimo naudoti **akta**.
3. Jeigu dėl tam tikrų priežasčių 3 metų IT naudojimo laikotarpio **sąlyga netenkinama** (pvz., IT naudojo 2 metus, vėliau pardavė), tai
  - a) **perskaičiuojamas** visų praėjusių mokestinių metų **pelnas**, kuriais IP lengvata buvo pasinaudota,
  - b) **pateikiamos patikslintos** metinės **PM deklaracijos**,
  - c) **sumokami** apskaičiuoti **delspinigiai**.
4. **PM sumos** už ankstesnius laikotarpius **neperskaičiuojamos** šiais atvejais:
  - a) įmonė pasibaigia,
  - b) IT prarandamas dėl nenugalimos jėgos (force majeure),
  - c) IT netenkama dėl nusikalstamos trečiųjų asmenų veikos,
  - d) reorganizavimo ar perleidimo atvejais, kai IT perėmusi įmonė IT naudos iki tol, kol sueis 3 metai nuo IT naudojimo jį perleidusioje įmonėje pradžios.
5. Po reorganizavimo ar perleidimo IT perėmusi įmonė gali **tęsti IP lengvatos taikymą**, kaip tai būtų dariusi IT perleidusi įmonė.

17

AP mažinimas IP lengvatos suma

MERITS
AKADEMIJA

1. Įmonės apskaičiuota **IP lengvatos suma** gali sumažinti visą, t.y. **100 proc.**, apskaičiuotą AP sumą.

Taikoma nuo 2018 metų !

2. PMĮ nustatytas vienintelis AP mažinimo **apribojimas**. **Krovininių automobilių, priekabų ir puspriekabių** įsigijimo atveju AP galima mažinti ne didesne kaip 300 000 Eur patirtų išlaidų, tenkinančių IP lengvatos taikymo reikalavimus, suma.

AP mažinimas IP lengvatos suma (tęs.)

MERITS
AKADEMIJA

AP sumos, kuriai taikoma lengvata, apskaičiavimo eiliškumas:

- Apmokestinamosios pajamos
  - Neapmokestinamosios pajamos
  - Leidžiami atskaitymai
  - Ribojamų dydžių leidžiami atskaitymai
  - Parama
  - Iš nuostoliaipraėjusių metų perkelti mokestiniai
-
- Apmokestinamasis pelnas, kuriam taikomas IP lengvata
  - Iš kitų grupės įmonių perimtas nuostolis

Išlaidų priskyrimas mokestinio laikotarpio IP lengvatos sumai

MERITS
AKADEMIJA

1. **IP lengvatos suma apskaičiuojama** per mokestinį laikotarpį IP lengvatos taikymo reikalavimus atitinkančio IT įsigijimui **faktiškai patirtų išlaidų pagrindu**.
2. **Pirkto IT įsigijimo išlaidos** IP lengvatos sumai priskiriamos pagal PVM sąskaitos faktūros datą (į faktinį apmokėjimą neatsižvelgiama).
3. **Pasigaminto IT įsigijimo išlaidos** IP lengvatos sumai priskiriamos pagal Savos gamybos IT pajamavimo (savikainos pripažinimo) akto surašymo datą.
4. Kai gamybai skirtų įrengimų pasigaminimas trunka ilgiau nei vienerius metus, **nebaigtos gamybos projekto išlaidos priskiriamos** mokestinio laikotarpio **IP lengvatos sumai pagal vidinio apskaitos dokumento** (pvz., ilgalaikio turto pasigaminimui sunaudotų medžiagų, žaliavų, komplektuojančių dalių perkėlimo į „nebaigtą gamybą“ akto) **surašymo datą**.
5. AP yra mažinamas tą mokestinį laikotarpį, kurį yra surašytas vidinis apskaitos dokumentas, kuriuo IP reikalingos atsargos iš sandėlio yra perkeliamos į nebaigtos gamybos sąskaitą, neatsižvelgiant kada šios atsargos buvo įsigytos.

Svarbu!

Atsargos ir medžiagos turi būti naujos ir nenaudotos.

20

Išlaidų priskyrimas mokestinio laikotarpio IP lengvatos sumai (tęs.)

MERITS
AKADEMIJA

Situacija (9)

1. Įmonė, gaminanti dažus, nusprendė pradėti gaminti tapetus ir pradėjo vykdyti investicinį projektą.
2. Tuo tikslu įmonė įsigijo tapetų gamybos liniją už 120 000 Eur (plius PVM).
3. Gamybos linijos gamintojas 2017 m. gruodžio mėnesį pristatė gamybos liniją įmonei ir išrašė PVM sąskaitą faktūrą visai tapetų gamybos linijos kainai - 120 000 Eur (plius PVM).
4. Gamybos linija buvo sumontuota ir pradėta testuoti 2018 m. sausio mėn. Įmonė gamybos linijos montavimui, instaliavimui ir testavimui patyrė 15 000 Eur išlaidų. Šios išlaidos buvo įtrauktos į tapetų gamybos linijos įsigijimo savikainą.

Situacijos (9) analizė

Pirkto IT įsigijimo išlaidos IP lengvatos sumai priskiriamos pagal **PVM sąskaitos faktūros datą**, todėl:

- a) 2017 m. IP lengvatos sumai galima priskirti 120 000 Eur,
- b) 2018 m. IP lengvatos sumai galima priskirti 15 000 Eur.

21

Finansinė parama, mažinanti IP lengvatos sumą

MERITS
AKADEMIJA

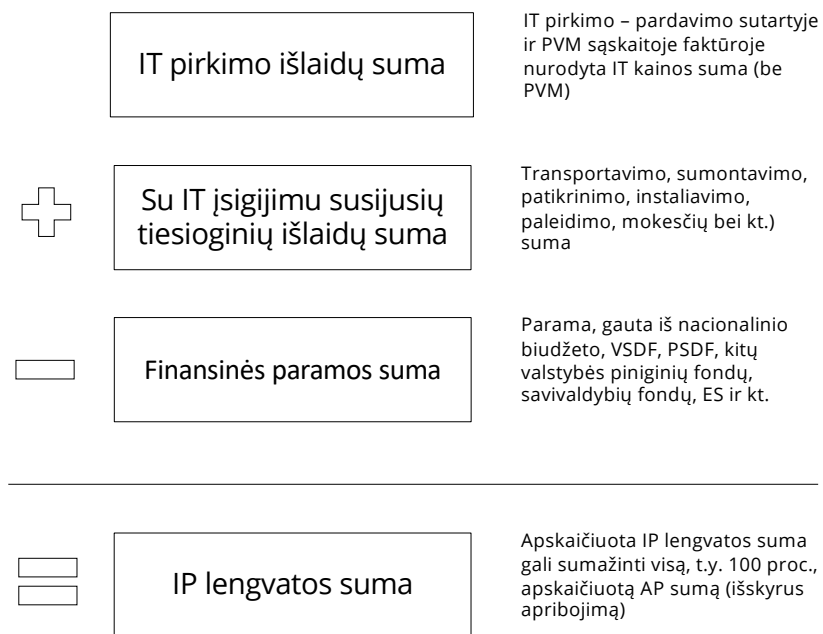

Apskaičiuojant IP lengvatos sumą, iš faktiškai IT įsigijimui patirtų išlaidų sumos **atimama finansinės paramos suma**, gauta iš:

- nacionalinio biudžeto,
- Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto,
- Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto,
- kitų valstybės piniginių fondų,
- savivaldybių fondų,
- ES ir kitų institucijų.

IP lengvatos sumos apskaičiavimas, kai IT perkamas

MERITS
AKADEMIJA

Apribojimas: krovininių automobilių, priekabų ir puspriekabių įsigijimas - AP mažinamas ne didesne kaip 300 000 Eur išlaidų suma

IP sumos apskaičiavimas, kai IT įsigijimą finansuoja fondai

Situacija (10)

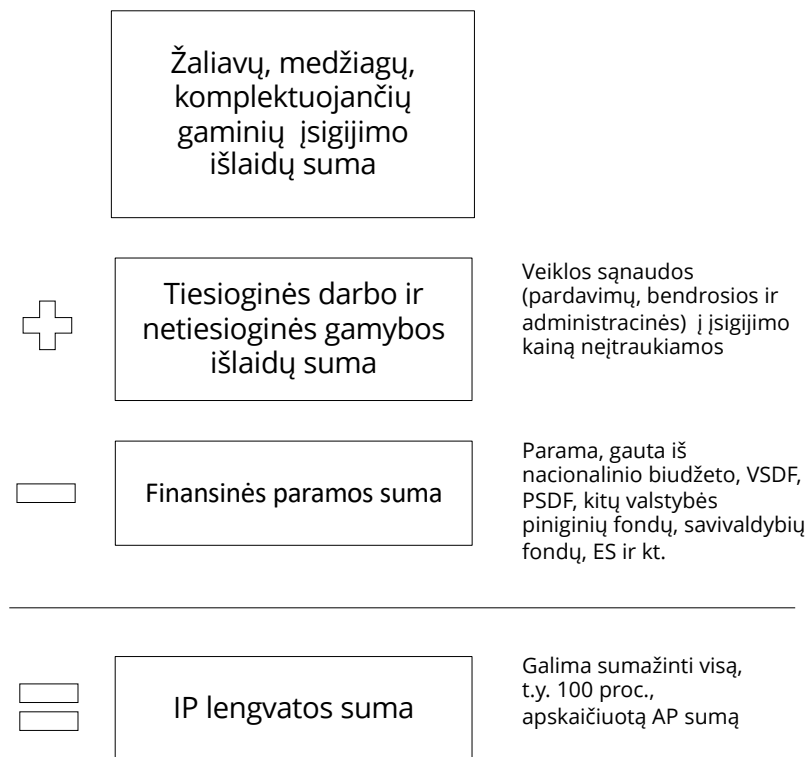
- Įmonė nusprendžia didinti gamybos pajėgumus ir pradeda vykdyti IP, kurio vertė 5 mln. Eur.
- Pagal sutartį su ES fondais,
  - 30% vertės finansuoja ES fondai,
  - 70% apmoka pati įmonė nuosavomis lėšomis.
- Įmonė įsigyja:
  - 2016 m. įmonė įsigyja gamybinę liniją už 3,5 mln. Eur,
  - 2017 m. įsigyja markiravimo, pakavimo ir laboratorinę įrangą už 1,5 mln. Eur.

Situacijos (10) analizė

- Kadangi dalis projekto yra finansuojama ES fondų lėšomis, todėl apskaičiuojant IP lengvatos sumą, ES fondų lėšomis finansuota 30% suma turi būti eliminuojama.
- IP lengvatai galima priskirti tik 70% nuosavomis lėšomis apmokėtą sumą, t.y.
  - 2016 m. galima priskirti 2 450 000 Eur (70% x 3,5 mln. Eur),
  - 2017 m. galima priskirti 1 050 000 Eur (70% x 1,5 mln. Eur).

IP lengvatos sumos apskaičiavimas, kai IT gaminamas

IP lengvatos sumos apskaičiavimas, kai turtas gaminamas (*tes.*)

MERITS
AKADEMIJA

Situacija (11)

1. Įmonė nusprendžia plėsti veiklą ir papildomai užsiimti ortopedinių įtvarų gamyba
2. 2016 m. pradeda vykdyti IP. Gamybai skirtiems įrengimams pasigaminti ir instaliuoti reikalingas medžiagas įsigyja tiek iš rangovų, tiek panaudoja savo sandėlyje esančias atsargas.
3. Sudedamųjų dalių, žaliavų, reikalingų įrengimų gamybai, įsigijimo savikaina, tiesioginio DU sąnaudos, kitos tiesioginės ir netiesioginės gamybos išlaidos, patirtos kuriant įrengimus apskaitomos „nebaigtos statybos“ sąskaitoje ir pagal kiekvienais metais surašytą vidinio apskaitos dokumento duomenis sudarė
  - a) 2016 metais 50 tūkst. Eur,
  - b) 2017 metais 70 tūkst. Eur.
4. 2017 m. pagamina įrengimus ir juos pradeda eksploatuoti.

Situacijos (11) analizė

Apmokestinamasis pelnas gali būti mažinamas:

- a) 2016 metais 50 tūkst. Eur suma,
- b) 2017 metais 70 tūkst. Eur suma.

AP sumą viršijančios IP lengvatos sumos perkėlimas į kitus metus

MERITS
AKADEMIJA

1. Jei IP lengvatos suma yra didesnė už mokestinio laikotarpio apskaičiuotą AP sumą, tai **AP sumą viršijanti IP lengvatos suma gali būti perkeliama** į vėlesnius keturis *vienas po kito* einančius mokestinius laikotarpius.
2. Jeigu krovininiams automobiliams įsigyti per mokestinį laikotarpį patirta išlaidų suma yra didesnė nei 300 000 Eur, tai
  - a) AP gali būti sumažintas tik 300 000 Eur suma,
  - b) 300 000 Eur sumą viršijanti išlaidų suma negali būti panaudota PM sumažinti**, t.y. AP suma negali būti sumažinta nei tų metų, kuriais išlaidos buvo faktiškai patirtos, nei ateinančių mokestinių laikotarpių AP sumos.
3. Jeigu krovininiams automobiliams įsigyti per mokestinį laikotarpį patirta išlaidų suma yra mažesnė nei 300 000 Eur, tai 300 000 Eur ir kito IT įsigijimo išlaidų, tenkinančių IP lengvatos taikymo reikalavimus, sumos skirtumas gali būti perkeliama į vėlesnius keturis *vienas po kito* einančius mokestinius laikotarpius.

IP lengvatos sumos deklaravimas metinėje PM deklaracijoje

MERITS
AKADEMIJA

1. IP lengvatos suma įrašoma į metinės PM deklaracijos (PLN204 forma) 49 laukelį.

1 Mokesčių mokesčio identifikacinis numeris (kodas)		PLN204	Versija	05
35 Beveikšios skolos				
36 Igaliaško turto nusidėjimo ir / ar amortizacijos suma pagal PMĮ 18 ir 19 str.				
37 Mokestinio laikotarpio veiklos (be pozityviųjų pajamų) pelnas (nuostoliai) (37=19+20+21-28-27-32) (+ / -)				
38 Pozityviosios pajamos (suma įrašoma iš PLN204K priedo lapų K15 laukelio)				
39 VP ir išvestinių finansinių priemonių perleidimo rezultatas (įrašoma iš PLN204F priedo F4 laukelio) (+ / -)			0	
Mokestinio laikotarpio veiklos rezultatas (37+38-39):				
40 Pelnas (įrašoma, kai 37+38-39=0)			0	
41 Nuostoliai (įrašoma, kai 37+38-39 < 0)				
42 Atskaitoma paramos suma ne didesnę kaip 40 proc. apmokestinamojo pelno (39+40, jei 39>0 arba 40, jei 39=0, arba 39-41, jei 39>41) sumos (PMĮ 28 str. 2 d.)				
43 Mokestinio laikotarpio veiklos pelno suma po atskaitymų paramai				
44 VP ir išvestinių finansinių priemonių perleidimo pelno suma po atskaitymų paramai				
45 Iš veiklos pelno atskaityta veiklos nuostolių suma (45<=70% 43 laukelio sumos, jei neužpildytas 47 laukelis, arba 45+47<=70% (43+44-45), jei užpildytas 47 laukelis)				
46 Iš VP ir išvestinių finansinių priemonių perleidimo pelno atskaityta nuostolių suma (46<=44 laukelio sumos); finansų įstaigų: 46<=70% 44 laukelio sumos arba 46<=70% (44-41), jei užpildytas 41 laukelis				
47 Iš VP ir išvestinių finansinių priemonių perleidimo pelno atskaityta veiklos nuostolių suma (47<=70% (44-45), jeigu 43 =0 arba 47<=70% (44-45-41), jeigu užpildytas 41 laukelis); finansų įstaigų: 47+46<=70% (44-41), jeigu užpildytas 41 laukelis arba 47+46<=70% 44 laukelio sumos, jeigu 43 laukelis=0				
48 Apmokestinamas pelnas pagal PMĮ 11 str. (48=43-45-44-46-47 arba 48=41-45-47-41, jeigu 46 laukelis suma =0)				
49 Apmokestinamojo pelno suma dėl investicijų pagal PMĮ 45-1 str. (49<=48)				
50 Apmokestinamojo pelno sumažinimas iš kitų vienetų grupės vienetų perimta VP ir išvestinių finansinių priemonių nuostolių suma (50<=44-45-47-41) pagal PMĮ 55-1 str. (visų priedo PLN204F lapų F12 arba F14 laukelių suma)				
51 Apmokestinamojo pelno sumažinimas iš kitų grupės vienetų perimta veiklos nuostolių suma pagal PMĮ 55-1 str. (visų priedo PLN204G lapų G5 laukelių suma)				
52 Apskačiuota apmokestinamojo pelno suma (52=48-49-50-51+52A+52B)				
52A Apskačiuota apmokestinamojo pelno suma				
53A Mokesčio tarifo kodas				
54A Tarifas (procentais)				
55A Pelnio mokesčio suma (55A=52Au54A)				
55 Pelnio mokesčio suma (55=55A+55B)				
56 Pelnio mokesčio sumažinimo suma pagal PMĮ 58 str. 16 d. 3 p.				
57 Riboto darbingumo asmenų dalis (procentais) tarp dirbančiųjų				
58 Pelnio mokesčio sumažinimas dėl filmo ar jo dalies neatgaitinai suteiktų lėšų pagal PMĮ 45-2 str. (58<=77 laukelio sumos)				
59 Apskačiuota pelno mokesčio suma, mokesčiai į biu (59=55-56-58)				
60 Atskaitomas užšienio valstybėse sumokėtas mokesčiai PMĮ 55 str. (PLN204C priedo PLN204C1 lapo C39 lauk. suma)				
61 Atskaitomas užšienio valstybėse nuo pozityviųjų pajamų sumokėtas mokesčiai pagal PMĮ 39 str. (PLN204K priedo laukelio suma)				
62 Pelnio mokesčio suma, mokesčiai į biudžetą (62=59-60-61)				
63 Užskaitomas nuo gautų dividendų išskaitytas pelnas pagal PMĮ 33 str. 3 d.				
64 Mokesčiai (-) / grąžintina (+) pelno mokesčio suma (64=62-63)				
65 Pagal PMĮ 43 str. įsigytančiam vienetui perduotų mokesčių nuostolių suma				
66 Pagal PMĮ 43 str. iš perleidžiančio ar įsigyta mojo perimtu veiklos mokesčių nuostolių suma				
67 PMĮ 55-1 str. nustatyta atvejais vienetų grupės vienetui perduota veiklos mokesčių nuostolių suma				

2. AP sumą viršijanti lengvatos sumos dalis, kuri keliama į kitus mokestinius metus, į metinę PM deklaraciją neįrašoma (nedeklaruojama, ši suma yra tik mokestinio laikotarpio IP lengvatos sumos paskaičiavimo lentelėje).

28

Neaiškumai dėl IP lengvatos taikymo

MERITS
AKADEMIJA

1. Įmonėms, kurios planuoja vykdyti IP projektą ir pasinaudoti IP lengvata, kartais **kyla neaiškumų**:
  - a) dėl įsigyjamo IT atitikimo IP lengvatos taikymo reikalavimams,
  - b) dėl konkrečių išlaidų sumų įtraukimo į IP lengvatos sumą,
  - c) dėl dokumentų, įrodančių IP lengvatos taikymo pagrįstumą, pakankamumą.
2. **Rekomenduojama** surašyti **argumentuotą paklausimą**, adresuotą VMI, ir gauti pritarimą, kuris:
  - a) reikšmingai sumažina riziką dėl netinkamo IP taikymo lengvatos nuostatų traktavimo riziką.
  - b) panaikina baudų ir delspinigių rizikas.
3. Paklausime, adresuotame VMI, įmonė turi pateikti:
  - a) tikslų ir vienareikšmišką IT aprašymą,
  - b) aplinkybes, susijusias su IT įsigijimu,
  - c) su IT susijusias išlaidų rūšis,
  - d) pateikti argumentus, įrodančius IP lengvatos taikymo pagrįstumą,
  - e) Kitos, jūsų nuomone, svarbios aplinkybės,
  - f) prie paklausimo turėtų būti pridėti turimi su IT įsigijimu susiję dokumentai.

29

Su IT susijusios PVM prievolės

1. Kai įsigyjamas pagamintas IT, tai IT ir su IT pirkimu susijusių tiesioginių išlaidų pirkimo PVM gali būti traukiamas į PVM atskaitą. Atskaitoma pirkimo PVM suma įtraukiama į PVM deklaracijos (FR0600 formos) 35 laukelyje deklaruojamą sumą.
2. Kai IT gaminamas, visas prekių ir paslaugų pirkimo PVM, skirtas IT pasigaminti, gali būti įtraukiamas į PVM atskaitą. Atskaitoma pirkimo PVM suma įtraukiama į PVM deklaracijos (FR0600 formos) 35 laukelyje deklaruojamą sumą.

Su IT susijusios PVM prievolės (tęs.)

3. Jei IT pasigaminti įsigytų prekių bei paslaugų pirkimo PVM buvo įtrauktas į PVM atskaitą, tai pasigamintas IT tampa 21 proc. dydžio PVM objektu:
  - a) prievolė apskaičiuoti pasigaminto IT pardavimo PVM atsiranda, kai IT pradamas naudoti ekonominėje veikloje (surašomas IT perdavimo eksploatuoti aktas),
  - b) IT pasigaminimas (PVM prievolės) įforminamas PVM sąskaita faktūra
  - c) apmokestinamoji vertė – IT pasigaminimo savikaina (išskyrus patį PVM),
  - d) įrašas „ilgalaikio materialiojo turto pasigaminimas“
  - e) pasigaminto IT pirkimo PVM deklaruojama PVM deklaracijos (FR0600 formos) 15 laukelyje; ši suma taip pat įtraukiama į 29 laukelio sumą,
  - f) jei įmonė pasigaminatą IT turtą naudos vien PVM apmokestinamai veiklai – atskaitoma visa apskaičiuota PVM suma; ši atskaitoma pirkimo PVM suma įtraukiama į PVM deklaracijos (FR0600 formos) 35 laukelyje deklaruojamą sumą.
4. Jei IT paskirtis pasikeičia, turi būti patikslinta šio turto PVM atskaita. PVM atskaita tikslinama likusiam laikotarpiui, likusiam iki 5 metų tikslinimo laikotarpio pabaigos.

Su IT susijusios PVM prievolės (tes.)

FR0600 Versija 02

4059220179900

Forma sukurta Vienašališkos mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
vėdinimo 2004 m. kovo 1 d. įstatymu Nr. VII-29
(2017 m. gruodžio 28 d. įstatymu Nr. VII-134 revidicijai)

1 Mokesčių mokėtojo pavadinimas / vardas, pavardė

2 Mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris (kodas)

3 PVM mokėtojo kodas LT

4 Žuvainis adresas

5 El. pašto adresas ar telefonas

PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO DEKLARACIJA

6 Užpildymo data

7 Mokesčio laikotarpis nuo iki

8 Pirminė Paskaitinė

9 Deklaracija Mokesčio laikotarpio Išregistruojamo šio PVM mokėtojų ar likviduojamo asmens paskutinio mokesčio laikotarpio

10 Pagrindinė vykdomas veiklos rūšis (pagal EVRK)

I. Prekių tiekimo ir paslaugų teikimo sandoriai (Apmokėtinamoji vertė)

11 PVM apmokestinami sandoriai

12 PVM apmokestinami sandoriai, kai PVM atskaita priklauso (90 str. nustatytais atvejais)

13 PVM neapmokestinami sandoriai

14 Suvestinės privatiems poreikiams

15 Igalavimo materialiojo turto pasigaminimas

16 Savarankiško teikimo, teikimo spec. apmokestinimo schema, mažai

17 PVM atskaita (0 proc.)

18 ES PVM mokėjimams patieklos prekės (0 proc.)

19 Kitų PVM apmokestinami sandoriai (0 proc.)

20 Už Lietuvos ribų įvykį sandoriai (ne PVM objektas Lietuvoje)

II. Prekių ir paslaugų įsigijimo sandoriai (Apmokėtinamoji vertė)

21 Iš ES įsigytos prekės

22 Iš ES įsigytos prekės trikampė prekyba

23 Iš užsienio valstybių įsigytos paslaugos

24 Iš įvykių įsigytos iš ES PVM mokėtojų

III. Pirkimo ir importo PVM

25 Įsigytų prekių ir paslaugų pirkimo PVM

26 Sumokėtas importo PVM

27 Importo PVM, kurio įskaitymą kontroliuoja VMI

IV. PVM atskaitos dalis (procentais)

28 Kalendorinių metų proporcinis PVM atskaitos procentas

V. Pardavimo PVM, PVM atskaita, mokėtinas (grąžintinas) PVM

29 Standartinio tarifo pardavimo PVM

30 0 proc. pardavimo PVM

31 5 proc. pardavimo PVM

32 Pardavimo PVM (90 str. nustatytais atvejais)

33 Pardavimo PVM (90 str. nustatytais atvejais)

34 Iš ES įsigytų prekių pardavimo PVM

35 Atskaitomas PVM

36 Mokėtina | biudžetinė ar grąžintina iš biudžeto (-) PVM (27-29, 30-32, 33-34-35)

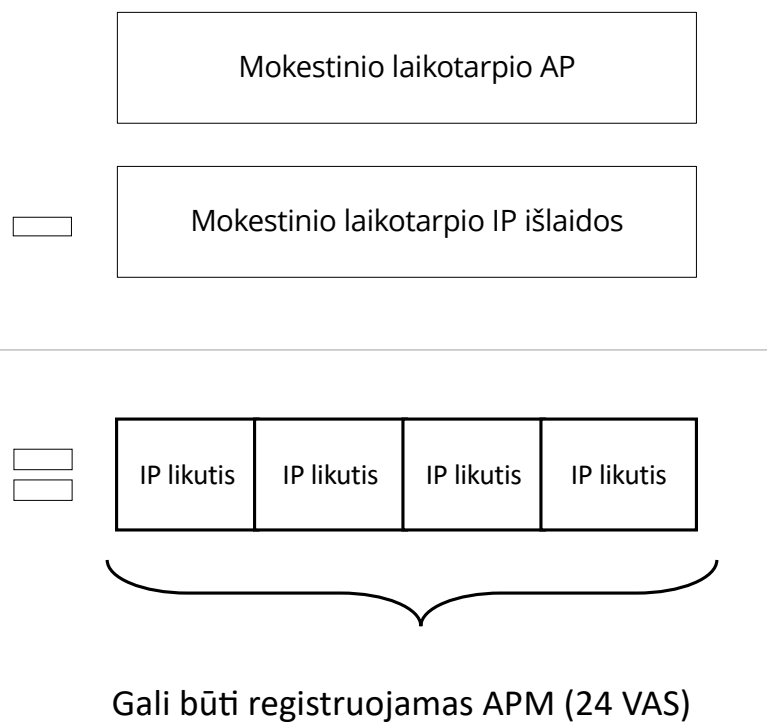
* Privačios naujų transporto priemonių įsigijimo) kitas ES valstybės nares dokumentu kopijos

IP lengvatos taikymo pagrindumo įrodymai

1. Įmonė, pritaikiusi IT lengvatą, turi turėti dokumentus, pagrindžiančius IP lengvatos taikymo pagrįstumą.
2. Nei PMĮ, nei VMI oficialiuose išaiškinimuose nėra pateiktas dokumentų, pagrindžiančių IP lengvatos taikymo pagrįstumą, sąrašas.
3. Dokumentų ir įrodymų pakankamumas vertinamas pagal konkrečią IT įsigijimo situaciją.
4. **Rekomenduojama** turėti atskirą IP segtuvą – **Investicinio projekto bylą**, kuriamų būtų visi IP lengvatos taikymą pagrindžiantys įrodymai

APM registravimas apskaitoje

APM registravimas apskaitoje

1. Jeigu mokestiniu laikotarpiu AP suma mažesnė nei IP išlaidų suma, tai viršijančios išlaidos gali būti perkeliamos už vėlesnius keturis vienas po kito einančius mokestinius laikotarpius apskaičiuotoms AP sumoms sumažinti.
2. Perkeliant IP išlaidų sumas į kitus laikotarpius, finansinėje apskaitoje gali būti registruojamas APM. Taikomos 24 VAS nuostatos.
3. Kadangi IP išlaidų perkėlimas yra ribotas, ne daugiau kaip 4 metus, kasmet po perkėlimo reikia atskirai įvertinti APM sumą.
4. APM registruojamas, apskaitomas tokiu pat principu, kaip ir dėl mokestinių nuostolių.